

Mørke rom

Intervju med **Arne Bendik Sjur** 18.9.2009

JOS: I tråd med den opptattheten Bendik Riis hadde i forhold til sitt eget navn og sin kunstnersignatur, jeg har alltid lurt på om Arne Bendik Sjur er et kunstnernavn?

ABS: Jeg hadde opprinnelig Hofseth som etternavn, men stammer fra noe som blir kalt Sjur-ætta på Vestlandet og tok som voksen det i stedet. Det skjedde rett før den første separatutstillingen min i 1967. Det hadde litt å gjøre med at jeg i en periode hadde et vanskelig forhold til familien min. Apropos navn så var det før en del folk som faktisk blandet meg sammen med Bendik Riis på grunn av navnet Bendik og fordi jeg lager det jeg lager.

JOS: Når ble du for alvor klar over Bendik Riis?

ABS: Det var nok utstillingen i Oslo kunstforening i 1969. Jeg hadde hørt om han før det, for han var en kjent person, og jeg hadde vel sett han på Kunstnernes hus også. Jeg var også veldig opptatt av Ernst Josephson og Carl Fredrik Hill og syklet faktisk til Stockholm i 1965 for å se på deres kunst. Sånt appellerte til meg. Det hadde også med søsteren min å gjøre, som var innlagt på Dikemark. Det som spesielt gjorde inntrykk på utstillingen i Oslo kunstforening var de to bildene *Operasjon- "G"* og *Wiwisexsjon*, som jeg også kjøpte. De gjorde så sterkt inntrykk på meg og var så ubehagelige at jeg orket nesten ikke å se på dem - og det var derfor jeg ville kjøpe dem. For å se hvorfor jeg reagerte så sterkt. Jeg hadde dem oppe veldig lenge og dette ble min inngangsport til Bendik Riis. På et tidspunkt merket jeg at jeg var ferdig med dem og det er grunnen til at jeg for en tid siden kunne selge dem. Jeg har også noen andre bilder av Riis, et motiv fra Rådhusplassen, et portrett av søsteren hans og et bitte lite, nydelig skoglandskap. Jeg tror ikke at Riis har endret min måte å lage bilder på, men han angikk meg veldig.

JOS: Hva tenker du om Bendik Riis som kunstner?

ABS: De to bildene jeg eide er noe av de sterkeste jeg vet om. Det er ikke mange som klarer å uttrykke noe så klart. For meg er dette triptyket det sterkeste han har gjort noen gang, og på et vis bedre enn de større formatene fordi det er så konsentrert. Det hele er veldig kroppslig og tydelig. Jeg arbeider sjøl med kropper, men er blitt mer og mer realist, noe han overhodet ikke er. Så av det Riis har laget er det dette som har berørt meg sterkest. Dette er også knyttet til det at jeg på forskjellige måter har erfaring fra psykiatrien, ikke bare som pårørende, jeg jobber også med psykiatriske pasienter på 31B i Grønlandsleiret som er et åpent tilbud hvor vi arbeider med bilder. Jeg har også mange venner som er psykologer og psykiatere. Det er en forbindelse gjennom dette til Bendik Riis som jo også var psykiatrisk pasient. Erfaringer med den siden av livet har virket veldig inn på de bildene jeg lager.

JOS: Hvordan forstår du det du selv har arbeidet med som kunstner i et slikt perspektiv?

ABS: De første årene jeg arbeidet med bilder knyttet jeg ikke det jeg gjorde til meg sjøl, og jeg tror ikke jeg hadde kunnet lage det hvis jeg hadde gjort det, da ville jeg nok ha sensurert for mye. Jeg var ikke helt klar over hva jeg laget, men er blitt mye mer bevisst dette med årene. Ut fra bildene mine trodde folk at jeg hadde store kunnskaper om angst og sånne ting, så jeg lærte mye av at folk kom bort til meg og snakket med meg om bildene mine. Den tiden jeg laget serien *Lydløse rop i lukkede - uendelig rom* begynte jeg nok å få mer tak i hva jeg holdt på med, men ikke helt. Jeg laget den mens hun jeg var sammen med var gravid, og det var jeg veldig engstelig for, så den springer nok også ut av min livssituasjon den gangen. Noen synes jo det er skremmende å skulle gå inn i slike mørke rom, men for meg ble det viktig å tørre å gå inn og undersøke dette, å få tak i det som virker skummelt for å se hva det er. Den serien handler mye om dette. Det motivet som heter *Våge seg ut på gata* er nok samtidig det motivet som har berørt flest mennesker, slik jeg opplever det. Mange jeg har truffet har et veldig sterkt forhold til akkurat det bildet, det var til og med en som sa at det hadde reddet livet hans. Etter at jeg begynte å lese Jung oppdaget jeg at bildene mine rommer ting han skriver om. Han er opptatt av det han kaller det kollektivt ubevisste og jeg tror at det er det som har gjort at mange har kunnet kjenne seg igjen i mine bilder. På utstillingene mine i seksti- og syttiårene kom det gjerne fem til ti tusen mennesker, det var helt vanvittig. Så de berørte åpenbart mange mennesker.